

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEIT VAN VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE IN 2016-2017 IN DE GEMEENTE

Papendrecht

Plaats : Papendrecht
Gemeentenummer : 0590
Onderzoeksnummer : 292423
Datum onderzoek : 13 april 2017
Datum vaststelling : 13 oktober 2017

INHOUDSOPGAVE

	VOORWOORD	5
1	INLEIDING	7
2	VVE IN DE GEMEENTE PAPENDRECHT	9
3	CONCLUSIES.	17
4	REACTIE VAN DE GEMEENTE.	19

VOORWOORD

De Inspectie van het Onderwijs houdt toezicht op voor- en vroegschoolse educatie (vve). In dit kader hebben alle gemeenten die middelen ontvangen voor het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) eind december 2016 een vragenlijst ontvangen.

Bij een steekproef van gemeenten voeren wij een nader onderzoek uit waarbij we gegevens verzamelen over het gemeentelijk beleid op het terrein van de voor- en vroegschoolse educatie (vve) ten behoeve van de jaarlijkse rapportage "De staat van het onderwijs". De gemeente Papendrecht is opgenomen in deze steekproef.

Dit rapport beschrijft in hoeverre de gemeente Papendrecht in 2016-2017 voldoet aan de eisen ten aanzien van vve en welke ontwikkelingen de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden.

De hoofdinspecteur primair onderwijs en speciaal onderwijs,
dr. A. Jonk

1 INLEIDING

Dit rapport is het verslag van een onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs naar het gemeentelijke beleid ten aanzien van voor- en vroegschoolse educatie (vve) in de gemeente Papendrecht in 2016-2017.

De aanleiding van het onderzoek is een stelselonderzoek waarbij we bij een steekproef van gemeenten gegevens verzamelen over het gemeentelijk beleid op het terrein van de voor- en vroegschoolse educatie (vve) ten behoeve van de jaarlijkse rapportage "De staat van het onderwijs".

De basis van het onderzoek is een gesprek met betrokkenen van de gemeente, de door de gemeente ingevulde vragenlijst, de toelichting daarop en aangeleverde relevante beleidsdocumenten. Vervolgens hebben wij de eisen met betrekking tot het vve-beleid beoordeeld en de ontwikkelingen in de afgelopen jaren in beeld gebracht.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een gesprek met de betrokken beleidsambtenaar over het vve-beleid van de gemeente.
- Analyse van aanvullend opgevraagde informatie in relevante beleidsdocumenten van de gemeente.
- Intern overleg met het team Kinderopvang over GGD-toezicht in de gemeente.
- Beoordeling van vve-beleid van de gemeente.

Toezichtkader

Als basis voor de beoordeling gelden de beoordelingscriteria toezichtkader voor- en vroegschoolse educatie voor gemeenten, zoals die te vinden zijn op:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/voor-en-vroegschoolse-educatie/documenten/publicaties/2013/10/17/werkinstructie-toezichtkader-voor--en-vroegschoolse-educatie-gemeenten>.

Opbouw rapport

Hoofdstuk 2 geeft een beeld van het vve-beleid op gemeentelijk niveau. Daar wordt ingegaan op de ontwikkeling van de gemeente sinds de bestandsopname (paragraaf 2.1) en op de door de gemeente aangeleverde vve-documenten (paragraaf 2.2). Tenslotte geven wij in dit hoofdstuk een oordeel over het

gemeentelijke vve-beleid (paragraaf 2.3). Hoofdstuk 3 bevat de conclusies over het vve-beleid in de gemeente Papendrecht. In hoofdstuk 4 wordt de gemeente uitgenodigd om kort te reflecteren op de bevindingen van de inspectie en zo mogelijk aan te geven welke kwaliteitsontwikkelingen hieraan verbonden worden.

2 VVE IN DE GEMEENTE PAPENDRECHT

De gemeente Papendrecht heeft een digitale vragenlijst ingevuld. De digitale vragenlijst levert informatie over:

- wel of geen afspraken van de gemeente met de schoolbesturen en de houders over de doelgroepdefinitie, toeleiding, doorgaande lijn en resultaatafspraken;
- het bereik;
- de ontwikkelingen in het gemeentelijk vve-beleid;
- het aantal locaties met voorschoolse educatie en het aantal houders van deze locaties het aantal goede locaties en het aantal risico-locaties.

De beoordeling van het gemeentelijke beleid is gebaseerd op de digitale vragenlijst, opgevraagde gemeentelijke beleidsdocumenten, eventuele aanvullende informatie en het gesprek met de gemeente (zie paragraaf 2.3).

Bij de beoordeling wordt gewerkt met een vierpuntsschaal:

1. *Staat in de kinderschoenen: verbeteringen zijn dringend nodig.*
Deze kwalificatie geeft aan dat echt iets verbeterd dient te worden.
2. *Enigszins ontwikkeld: verbeteringen zijn nodig*
Deze kwalificatie geeft aan dat het wenselijk is dat iets verbeterd wordt.
3. *Voldoende*
4. *Goed ontwikkeld: een voorbeeld voor anderen.*
Deze kwalificatie geeft aan dat dit aspect in orde is, en wel op een zodanige manier dat anderen hiervan kunnen leren.

2.1 **Ontwikkeling van vve in de gemeente Papendrecht sinds de bestandsopname**

De gemeente Papendrecht ontvangt in 2017 €152.579 aan middelen voor gemeentelijk achterstandenbeleid. In de gemeente wordt op dit moment gewerkt aan een nieuwe beleidsnota waarin ook vve een plek heeft. Er is op dit moment weinig specifieke doorontwikkeling te benoemen ten opzichte van het laatste vve-inspectierapport in 2012, eerder stilstand of op sommige punten achteruitgang.

De beleidsmedewerkers geven aan dat de LEA-overleggen regelmatig plaats vinden. Vanuit het bestuurlijke LEA_overleg is een werkgroep vve ingesteld. Deze werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van gemeente, kinderopvangorganisaties, onderwijs, Centrum voor Jeugd en Gezin en sinds

kort het Samenwerkingsverband Drechtsteden. De gemeente heeft in dit proces als voorzitter- naar eigen zeggen - een actieve rol, maar de uitvoering is volgens haar voorbehouden aan de uitvoerende partners. De gemeente ziet haar rol vooral als faciliterend en regisserend, en niet zozeer sturend. De professionals zelf zijn aan zet, zo geeft zij aan. De gemeente stelt vast dat de ontwikkeling van een stevige doorgaande lijn tussen voor- en vroegschool verschilt per locatie en school. Onder meer de autonomie van de schoolbesturen, ligt hieraan ten grondslag, geeft de gemeente aan. In de werkgroep vve is onder meer discussie over de gemaakte afspraken over de wijze van vastleggen van de resultaten vve.

Er is een keuze gemaakt om negen vve-kindplaatsen te realiseren op een aantal aangewezen locaties. De gemeente wil hiermee heterogene groepen realiseren om zo segregatie tegen te gaan. Er zijn dus voldoende kindplaatsen, maar het blijkt dat er in de ene buurt meer behoefte is aan vve-kindplaatsen dan in een andere buurt. Het gevolg is dat kinderen soms later of niet geplaatst worden. Ook uit één van de locatieonderzoeken komt dat gegeven naar voren. Uit de gesprekken daar met ouders blijkt dat plaatsing pas soms vele maanden later na indicatie mogelijk is, doordat er wachtlijsten zijn. De gemeente is niet voornemens dit beleid aan te passen. Zij geeft aan dat de mogelijkheden en beperkingen van de betreffende locatie(s) een rol spelen, waarbij ook bedrijfsmatige argumenten een rol spelen. De gemeente is tevreden over de samenwerking met de kinderopvangorganisatie die vve uitvoert.

2.2 Lijst met de vve-documenten die de gemeente Papendrecht heeft aangeleverd

- Notitie voorschoolse voorzieningen 2011-2014 Gemeente Papendrecht
- Samenwerkingsovereenkomst Kansen voor Kinderen II (2014-2015)
- Signalering ontwikkelingsproblemen
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Mentorschap
- Bijzonderhedenlijst individuele afspraken kinderen

2.3 Het gemeentelijk vve-beleid

In deze paragraaf geven wij onze bevindingen weer over het gemeentelijke vve-beleid. Per domein is beschreven op welke punten wij het gemeentelijk beleid en uitvoering als voldoende ('3') beoordelen, waar nog verbeterpunten worden gezien, zowel zonder ('2') als met ('1') afspraken en op welke punten wij de gemeente als een voorbeeld voor anderen zien ('4').

Wij baseren onze bevindingen op de uitkomsten van de verificatie van de digitale vragenlijst door middel van documentenanalyse en gesprekken met vertegenwoordigers van de gemeente. Waar de bevindingen van de inspectie afwijken van het beeld uit de digitale vragenlijst van de gemeente wordt dit vermeld en onderbouwd.

HET GEMEENTELIJK VVE-BELEID		1	2	3	4
1A1	Definitie doelgroepkind			•	
1A2	Bereik			•	
1A3	Toeleiding			•	
1A4	Ouders		•		
1A5	Integraal vve-programma			•	
1A6	Externe zorg		•		
1A7	Interne kwaliteitszorg van de voor- en vroegscholen		•		
1A8	Doorgaande lijn			•	
1A9	Resultaten			•	
1B	Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau		•		
1C	Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau		•		

DE VVE-CONDITIES		1	2	3	4
2A	GGD-rapport			•	
2B	Gemeentelijk subsidiekader			•	

Wij publiceren jaarlijks ook een oordeel over het toezicht dat door de gemeenten op de kinderopvang en peuterspeelzalen wordt uitgevoerd. Voor meer informatie hierover zie www.onderwijsinspectie.nl/onderwijs/Kinderopvang.

Toelichting:

'1' Verbeterpunten met een afspraak

Er zijn geen verbeterpunten met een afspraak.

'2' Verbeterpunten

1a4

Er is op gemeentelijk niveau geen specifieke regie op ouderbetrokkenheid, bijvoorbeeld door de aanwezigheid van ouderbeleid met analyse en concrete

doelen. Ouderbeleid maakt ook geen deel uit van de subsidievoorwaarden. Wel heeft de gemeente extra aandacht voor laaggeletterden binnen de gemeente en dus ook voor laaggeletterde ouders. Er is nog geen specifieke koppeling met het vve-beleid, hier liggen kansen voor de gemeente.

1a6 Externe zorg

De gemeente beschikt niet over een heldere zorgstructuur voor peuters waarbij nadere consultatie nodig is. De voorscholen zelf hebben een stroomschema aan de hand waarvan de problematiek bij een peuters gesignaleerd kan worden, zodat voor pm'ers duidelijk is wanneer zij stappen naar externe zorg moeten zetten. De vervolgstap ontbreekt nu.

Gemeenten zijn, in het kader van integraal jeugdbeleid, verantwoordelijk voor een sluitend netwerk van zorgverleners, zodat kinderen op effectieve en efficiënte wijze de zorg en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Veel gemeenten stellen hiervoor netwerken, platforms, zorgadviesteams (ZAT's), e.d. in. Vaak onder aanvoering van het Centrum voor Jeugd en Gezin. Voor vve is het van belang dat de gemeente een dergelijke zorgstructuur ook in het leven heeft geroepen voor peuters, zodat voorscholen en ouders van peuters hier gebruik van kunnen maken als dit nodig is.

Bij een dergelijke externe zorgstructuur is het belangrijk dat duidelijk is wie waar verantwoordelijk voor is en dat de regiefunctie ergens belegd is (bijvoorbeeld een casemanager). Dit om te voorkomen dat een kind of een gezin door meerdere instellingen geholpen wordt zonder dat de instellingen dit van elkaar weten. Ook is het van belang dat er heldere procedures zijn vastgelegd voor het aanmelden van een zorgkind, dat de zorg tijdig geleverd kan worden (geen wachtlijsten) en dat er vanuit de zorginstelling een terugkoppeling is naar de voorschool, zodat deze met haar activiteiten aan kan sluiten bij de zorg die extern geboden wordt.

1a7 Interne kwaliteitszorg

De interne kwaliteitszorg voorscholen kan worden verbeterd wat betreft de verantwoordelijkheid van de gemeente. Er zijn geen afspraken, bijvoorbeeld opgenomen in subsidievoorwaarden over de wijze waarop de voorscholen hun eigen kwaliteit evalueren, verbeteren en borgen. De kinderopvangorganisatie overlegt - zo geeft de gemeente aan - wel gegevens over het opleidingsplan, de uitgevoerde activiteiten, etc. bij het jaarlijks vaststellen van de subsidie.

Effecten van vve zijn mede afhankelijk van de kwaliteit van de vve die geleverd

wordt door de voorscholen. Het gaat dan om de pedagogische en educatieve vaardigheden van de pedagogisch medewerkers, de wijze waarop het vve-programma wordt gebruikt, de zorg en begeleiding die aan peuters geboden wordt, de inrichting van de ruimtes, enz.

Van vve-instellingen wordt verwacht dat ze deze kwaliteit regelmatig evalueren, verbeteren en borgen. Gemeenten dienen met vve-instellingen afspraken te maken over de wijze waarop ze dit doen en hoe ze zich over deze kwaliteit verantwoorden aan de gemeente. Sommige gemeenten geven bijvoorbeeld in hun subsidievoorwaarden aan, dat de vve-instellingen een jaarverslag leveren, waarin ze zich verantwoorden over de geleverde kwaliteit. Sommige gemeenten geven zelfs aan dat de voor- en vroegscholen ook op inhoudelijke aspecten, zoals leidstervaardigheden, aan bepaalde normen moeten voldoen.

1b Gemeentelijke vve-coördinatie

Er vindt regelmatig overleg plaats, dat de gemeente initieert en faciliteert. Voor het overleg stelt zij de agendas op en tijdens het overleg legt zij gemaakte afspraken vast. Maandelijks wordt met houders en vve-coördinatoren gesproken, halfjaarlijks met schoolbesturen, CJG en consultatiebureau. De gemeente neemt inhoudelijk echter weinig de rol van regievoerder voor vve ter hand. Zij verstrekt wel subsidie, maar er vindt onvoldoende sturing en coördinatie vanuit de gemeente plaats om kwalitatief hoogwaardige vve tot stand te brengen en te borgen in de gemeente. Zo zijn er bijvoorbeeld wel resultaatafspraken gemaakt, maar worden deze niet nagekomen door de schoolbesturen. Ook voor het creëren van de doorgaande lijn is samenwerking nodig tussen de houder van de peuterspeelzalen en de schoolbesturen, onder leiding van de gemeente Papendrecht. Datzelfde geldt voor de afstemming in het ouderbeleid. De bedoeling is dat vve een gezamenlijk gedragen beleid wordt, waar schoolbesturen, instellingen voor peuterspeelzaalwerk en kinderopvang, centra voor jeugd en gezin en anderen bij betrokken zijn.

1c Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau

De gemeente wil niet te dicht op het werk van de houder gaan zitten, zo geeft zij aan. De gemeente werkt nu met één partij samen en maakt mogelijk daarom weinig werk van haar gemeentelijke rol om systematisch te evalueren en te verbeteren. Zij geeft aan vertrouwen te hebben in de houder. Toch blijkt er een groot verschil te zitten tussen het oordeel van de gemeente over de kwaliteit van één van de locaties en de bevindingen tijdens een recent inspectierapport van de Inspectie van het Onderwijs. Er liggen hier nog volop

kansen de evaluatie en verbetering vanuit gemeentelijk niveau in te vullen. Mogelijk kan een beginstap zijn om de rol van 'critical friend' aan te nemen.

'3' Voldoende

1a1

De gemeente hanteert een definitie die gebaseerd is op de doelgroep van het rijksbeleid en kinderen die het risico lopen op een taalachterstand en als zodanig worden gescreend door het consultatiebureau.

1a2

Er zijn 45 kindplaatsen in de gemeente, verspreid over een aantal locaties. Er kunnen per locatie maximaal 9 vve-kinderen geplaatst worden, omdat de gemeente heterogene groepen wil realiseren. Er zijn locaties met een wachtlijst en ook locaties waar nog plek is, maar waar ouders niet voor kiezen. Op de locatie met een wachtlijst is volgens de gemeente de wachtlijst te kort om een extra groep te starten. Bereik volgens gemeente: 42 kinderen.

1a3

Het toeleidingstraject is vastgelegd door de gemeente, ook wordt het eenmaal per jaar geëvalueerd. Er zijn afspraken met het consultatiebureau en de jeugdgezondheidszorg. Het non-bereik heeft vooral te maken met de interesse van ouders voor een bepaalde school, waardoor de vve-locatie daar volstroomt en er op een andere locatie minder animo is.

1a5

De vve-locaties gebruiken een erkend vve-programma. De basisscholen hebben elk een eigen programma voor groep 1 en 2 waardoor er geen sprake is van een doorgaande lijn in het aanbod. De schoolbesturen hebben aangegeven hier vrijheid in te willen hebben, geeft de gemeente aan. De peuters worden gevolgd met een observatiesysteem. Ook hier geldt dat de basisscholen een eigen keuze maken. Volgens de gemeente is het moeilijk om de schoolbesturen op één lijn te krijgen om een doorgaande lijn in aanbod van vroeg- naar voorschool te realiseren.

1a8

Er wordt gebruik gemaakt van een standaard overdrachtsformulier, waarbij naast de administratieve gegevens van de peuters, de ontwikkeling en de verleende begeleiding aan de peuters op staan en tevens de gegevens van de Cito taaltoets. Voor de vve-kinderen is er warme overdracht.

1a9

De gemeente heeft resultaatafspraken. Uit overleg van de gemeente met de schoolbesturen, blijkt dat zij de toetsen voor groep 1 en 2 niet meer (willen) afnemen. De afspraken worden dus niet nagekomen, daardoor is er geen informatie beschikbaar. De gemeente gaat binnenkort opnieuw om de tafel met de schoolbesturen om tot nieuwe resultaatafspraken te komen.

Uit het locatierapport van één van de vve-locaties blijkt dat de houder er alles aan doet om de kwaliteit van vve in beeld te brengen. Zij maakt een jaarverslag en stuurt de voorschoolse opbrengstgegevens conform afspraak aan de gemeente.

`4' Voorbeeld voor anderen

Er zijn geen indicatoren als voorbeeld voor anderen beoordeeld.

3 CONCLUSIES

De inspectie heeft op het niveau van de gemeente de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Papendrecht beoordeeld.

De oordelen zijn gebaseerd op de antwoorden op de vragenlijst. De antwoorden van de gemeente zijn geverifieerd in gesprekken en aan de hand van separaat beschikbaar gestelde beleidsdocumenten.

Conclusies gemeentelijk vve-beleid

De gemeente staat aan het begin van een nieuwe beleidsperiode. Op diverse aspecten is nu te zien dat de gemeente weinig sturing en regie voert over de kwaliteit van vve binnen de eigen gemeente. Volgens de gemeente is er bij schoolbesturen weinig ambitie om te werken aan een brede doorgaande lijn binnen de gemeente. De gemeente ziet voor zichzelf eerder een faciliterende rol weggelegd.

Er blijven echter nu een hoop kansen liggen om vroegtijdig in te spelen op mogelijke achterstand voor kinderen. De kwaliteitszorg bij de vve-locaties en de verantwoording hiermee naar de gemeente kan beter. Datzelfde geldt voor de evaluatie en verbetering op gemeentelijk niveau.

Ook kan de externe zorgstructuur op gemeentelijk niveau beter worden ingebed in de werkwijze in de praktijk. De verbinding tussen de interne en externe zorgstructuur moet hiervoor verder worden verstevigd.

Mogelijk biedt het ontwikkelen van een nieuw beleidskader een uitdaging om deze vraagstukken verder vorm te geven.

Verbeterafspraken

geen

Verbeterpunten

1a4, 1a6, 1a7, 1b, 1c

Voldoende oordelen

1a1, 1a2, 1a3, 1a5, 1a8, 1a9, 1b, 2a, 2b

Voorbeelden voor anderen

geen

4 REACTIE VAN DE GEMEENTE

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie in gemeente Papendrecht.

Daarnaast hebben wij de gemeente gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van het vve-beleid.

Hieronder geeft de gemeente haar reactie:

Op 29 mei 2017 heb ik het conceptrapport VVE beleid van de gemeente Papendrecht, dat u heeft opgesteld op basis van uw onderzoek ten behoeve van de jaarlijkse rapportage "de staat van het onderwijs", ontvangen. Daarna ontving ik de hierziene versie. Met belangstelling heb ik kennisgenomen van deze rapportage. Graag wil ik in het kader van de ambtelijke hoor en wederhoor op deze conceptrapportage reageren.

1. Op pagina 9 noemt u onder 2.1. het bedrag dat de gemeente Papendrecht ontvangt aan middelen voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid. Dit bedrag is niet correct. Bij mail van 8 juni 2017 heb ik u geïnformeerd over het juiste bedrag dat de gemeente in 2017 ontvangt: € 152.579.
2. Verder stelt u onder dit zelfde punt ten aanzien van de ontwikkeling van vve dat er weinig actieve sturing binnen de gemeente is op het gebied van vve en u concludeert dat er weinig ambitie is om een stevige doorgaande lijn te realiseren. Vanuit het bestuurlijk LEA-overleg is juist om de aandacht voor vve te borgen een werkgroep vve ingesteld. Deze werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van gemeente, kinderopvangorganisaties, onderwijs, Centrum voor Jeugd en Gezin en sinds kort het Samenwerkingsverband Drechtsteden. Deze werkgroep komt minimaal 2x per jaar bij elkaar om zaken rond vve te bespreken en daar waar nodig noodzakelijke verbeteringen door te voeren. Daarnaast vinden regelmatig bilaterale gesprekken plaats met de verschillende partners. Evalueren van kwaliteit en proces is een on going process en beperkt zich niet tot een specifiek moment per jaar. De gemeente heeft in dit proces als voorzitter een actieve rol, maar de uitvoering van gemaakte afspraken is toch vooral voorbehouden aan de uitvoerende partners. In die zin is voor de gemeente slechts een faciliterende en regisserende rol weggelegd. Het werkelijk realiseren van een doorgaande lijn is derhalve een verantwoordelijkheid voor scholen en kinderopvangorganisatie.

Hoewel de gemeente desgewenst een meer sturende regisserende rol op zich zou kunnen nemen, zijn in deze naar onze mening echt de professionals aan zet. De werkelijkheid is hier weerbarstiger dan de theorie. Niet iedere peuterspeelzaal is gehuisvest in een school. Vanuit de peuterspeelzaal stromen kinderen door naar verschillende scholen. De schoolkeuze is aan de ouders. De scholen en peuterspeelzalen werken niet allemaal met hetzelfde vve programma en dezelfde observatiemethode. Scholen zijn autonome organisaties en maken met het schoolteam of met het schoolbestuur een eigen keuze voor een programma en observatiemethode. De samenwerking tussen kinderopvangorganisatie en school heeft niet op elke locatie dezelfde intensiteit, waardoor ook de fase waarin de ontwikkeling van een doorgaande lijn zich bevindt, verschilt per locatie en per school.

3. Op pagina 10 concludeert u dat er vanwege het feit dat gekozen is voor opvang in heterogene groepen een wachtlijst ontstaat en dat vve kinderen soms lange tijd moeten wachten voor zij geplaatst kunnen worden. Op pagina 12 stelt u ook dat wachtlijsten er voor zorgen dat er kansen blijven liggen om vroegtijdig in te spelen op mogelijke achterstanden bij kinderen. Wij hebben echter bewust gekozen voor heterogene groepen om segregatie tegen te gaan, mede omdat de wetenschappelijke onderzoeksresultaten over de relatie tussen de samenstelling van een groep en de resultaten van de vve niet eenduidig zijn. Er zijn in de gemeente vijf vve groepen op vier verschillende locaties, afgestemd op de vraagbehoefte. Niet het feit dat de gemeente heeft gekozen voor heterogene groepen is de oorzaak van het mogelijk ontstaan van wachtlijsten, maar de mogelijkheden en beperkingen van de diverse locaties en het aantal groepen per locatie. Hierbij spelen zeker ook bedrijfsmatige argumenten een rol. Een extra groep draaien met twee kinderen is financieel niet haalbaar, een groep draaien met twee extra kinderen boven het wettelijke toegestane aantal is ondenkbaar. Overigens is het sinds 2010 alleen in 2016 voorgekomen dat 2 kinderen niet geplaatst konden worden op de VVE locatie van de eerste keuze van de ouders. De ouders is echter wel een alternatief aangeboden. Het is aan de ouders of zij daar gebruik van wensen te maken of niet.
4. U merkt op pagina 12 op dat er in Papendrecht een externe zorgstructuur op gemeentelijk niveau ontbreekt. Ik maak graag van de gelegenheid gebruik op deze plaats toe te lichten op welke wijze de zorgstructuur in Papendrecht is georganiseerd. Papendrecht kent een Jeugdteam. Dit team bestaat uit medewerkers die jeugdhulp verlenen op het gebied van opgroei- en opvoedhulp, geestelijke gezondheidszorg en zorg voor kinderen met een verstandelijke beperking. Het Jeugdteam werkt vanuit

het centrum voor Jeugd en Gezin en is dagelijks telefonisch bereikbaar en 7x 24 uur per email. De kinderopvanginstelling heeft de afspraken wanneer en hoe externe hulp te consulteren vastgelegd in een protocol met bijbehorend stroomschema. Afhankelijk van de hulpvraag kunnen pedagogisch medewerkers via het Centrum voor Jeugd en Gezin contact opnemen met het Jeugdteam. Daarnaast heeft de kwaliteitsmedewerker van de kinderopvanginstelling zitting in de stuurgroep van het CJG, waar met regelmaat ook casuïstiek onderdeel van het besprokene is. Hiermee lijkt de toegang tot de externe zorgstructuur voldoende geborgd. Om hier volkomen zeker van te zijn, is de kinderopvangorganisatie een onderzoek gestart of deze werkwijze in de praktijk naar verwachting functioneert. Mochten de resultaten van dit onderzoek aanleiding geven tot het aanbrengen van verbeteringen en aanpassen van protocollen, dan zullen deze zo snel als mogelijk geïmplementeerd worden.

5. Op pagina 12 en 13 onder punt 1a7 Interne Kwaliteitszorg stelt u terecht dat de effecten van de VVE afhankelijk zijn van de kwaliteit van de VVE die geleverd wordt door de voorschoolse voorziening en somt u een aantal criteria op waaraan de kwaliteit van de VVE afgemeten kan worden. Uit de volgende alinea's onder dit punt zou ten onrechte afgeleid kunnen worden dat in onze gemeente geen afspraken zijn gemaakt over de wijze van verantwoorden door de uitvoerende organisatie en het opleidingsniveau van de pedagogisch medewerkers. Om dit beeld bij te stellen lijkt het hier op z'n plaats om te melden dat de uitvoerende kinderopvang organisatie jaarlijks bij het vaststellen van de subsidie een uitgebreid inhoudelijk jaarverslag overlegt waarin per peuterspeelzaal wordt vermeld welke activiteiten hebben plaatsgevonden, op welke wijze ouders zijn betrokken, op welke wijze invulling is gegeven aan de samenwerking met de basisschool, welke opleidingen en/of trainingen zijn gevolgd door de pedagogisch medewerkers. Om in aanmerking te komen voor de decentralisatiegelden van de Rijksoverheid zijn afspraken gemaakt over het minimale kwaliteitsniveau waaraan de pedagogisch medewerkers moeten voldoen. Deze afspraken zijn vastgelegd in de notitie Voorschoolse voorzieningen.
6. Op pagina 9 onder punt 2.1. stelt u dat er weinig actieve sturing is binnen de gemeente op het gebied van de VVE. Om deze stelling te onderbouwen stelt u onder 1b op pagina 13 "dat er regelmatig overleg plaatsvindt, waarbij de gemeente ook aanschuift". Alhoewel de gemeentelijke coördinatie zeker voor verbetering vatbaar is, en we bereid zijn wegen te zoeken om hier invulling aan te geven, doet dit geschetste beeld de waarheid geweld aan. De gemeente initieert, organiseert en coördineert o.a. de overleggen van de VVE werkgroep, stelt de agenda op, zorgt dat

benodigde documenten beschikbaar zijn, legt gemaakte afspraken vast en neemt daar waar mogelijk en/of noodzakelijk de uitvoerende werkzaamheden ter hand.

7. Op pagina 17 herhaalt u bij uw conclusies dat wachtlijsten voor voor- en vroegschoolse educatie er toe leiden dat veel kinderen (te) laat geplaatst worden. Voor deze conclusie kunnen wij als gemeente geen aantoonbare feiten vinden, noch in het jaarverslag van de kinderopvangorganisatie, noch in het jaarverslag van de jeugdgezondheidszorg., noch uit de gesprekken die wij als gemeente met regelmaat voeren met de kinderopvangorganisatie. VVE indicaties worden afgegeven rond het tweede levensjaar van het kind bij bezoek aan het consultatiebureau; kinderen worden geplaatst vanaf 2,5 jaar. Mogelijk wekt deze tijdspanne de indruk dat er een wachtlijst is. In deze alinea concludeert u eveneens dat op gemeentelijk niveau een externe zorgstructuur ontbreekt. Deze conclusie is gebaat bij enige nuancering. De kinderopvangorganisatie beschikt over een protocol voor de interne zorgstructuur, de gemeente heeft een Jeugdteam. De verbinding tussen deze twee zorgstructuren behoeft mogelijk enige verbetering (zie verdere toelichting onder punt 4), maar van ontbreken van genoemde structuur is geen sprake.

Het rapport biedt zeker ook inzicht in een aantal zaken die nodig onze aandacht verdienen, zoals de ouderparticipatie, blijvende aandacht voor het realiseren van doorgaande leerlijnen en het monitoren en registreren van de behaalde resultaten. Deze door de inspectie gerapporteerde aandachtspunten zullen binnenkort onderwerp van gesprek zijn in de werkgroep vve. En het bestuurlijk LEA-overleg. Gezamenlijk gaan we ons inspannen om de kwaliteit van de vve in Papendrecht daar waar nodig te verbeteren en te borgen.